

Drahí otcovia duchovní, milí mládežníci, ctení odberatelia mládežníckeho časopisu Istina, drahí bratia a sestry v Christu!

V týchto dňoch ešte stále pociťujeme radosť z veľkého sviatku, ktorý slávi svätá pravoslávna Cirkev – Narodenia nášho Spasiteľa Isusa Christa. Vtelenie Božieho Syna je najväčším paradoxom stvoreného sveta. Ukazuje nám, že krehká ľudská bytosť je schopná sa zjednotiť s Bohom bez toho, aby zhorela v plameni Božstva (Posolstvo Posvätej Synody). Pretože On nás miloval tak, že je a zostáva každý deň a každú hodinu, ako hovorí svätý Teodor Studita našim pomocníkom, našim ochrancom a našim útočiskom. Preto musíme sa snažiť o zjednotenie s jedinečným Stvoriteľom Christom, prijať Ho do svojho vnútra a snažiť sa pravdivo

pochopiť Jeho Otcovské slovo, s ktorým prichádza spasit' tento hriešny svet. Nesmieme sa zakrývať za rúško falošnej viery predstavujúc ju vonkajšími prejavmi svojej duchovnosti a zbožnosti, ale je potrebné postupovať podľa slov Evanjelia: „*Ale keď sa ty modlíš, vojdí do svojej komôrky, zavri za sebou dvere a modli sa k svojmu Otcovi, ktorý je v skrytosti, a tvoj Otec, ktorý vidí v skrytosti, odplatí ti zjavyne*“ (Mt 6, 6). Všetci sme hriešni a „*všetci sa prehrešujeme v mnohom*“ (Jk 3, 2), práve preto prichádza vtelený Logos k nám hriešnym, aby nás svojou krvou vykúpil zo špiny tohto sveta. Naša vďaka Christovi, by sa mala preto prejavovať každý deň, každú minútu, ba každú sekundu v našich skutkoch a nie len v prázdnych slovách, ktoré nejdú od srdca, ale sú len naučenými frázami. Skúsme naplniť Boží príkaz, ktorý nás učí: „*vyznávať si navzájom hriechy a modliť sa jeden za druhého, aby sme ozdraveli. Lebo veľa môže naliehavá modlitba spravodlivého*“ (Jk 5, 16).

Chcem Vám všetkým zaželať veľa síl, duchovných aj telesných v nesení svojho kríža, aby Váš život bol naplnený hľadaním Božej pravdy, aby ste pocítili v svojom živote nádej na život večný, ktorý nám sprostredkoval Spasiteľ Isus Christos svojím narodením v meste Betleheme!

Christos raždájetsja! Slávite Jeho!

Alexander Hričko
Prezident Bratstva pravoslávnej
mládeže na Slovensku - SYNDESMOS

SVEDECTVO LÁSKY

(pokračovanie) Až jedného dňa, počas tohto náročného obdobia, sa matuška Ol'ga nástoživo obrátila na Boha: „Bože! Ak si sa dal poznať môjmu mužovi, ukáž sa aj mne. Ved' ty všetko vidíš: takto sa ďalej žiť nedá.“

Matuška Ol'ga spomína: „Nič sa nezjavilo: ani svetlo, ani hlas. Nič nebolo. Bol to jednoducho akýsi vnútorný prerod, po krátkom čase som zrazu pochopila, že verím. Verím v Boha, dôverujem Mu a chcem s Ním žiť.“

Boh sa matuške odkrýval aj prostredníctvom rozhovorov s duchovníkom otcom Genadijom, cez Bibliu a učenie svätých otcov. „Na otázky týkajúce sa viery Vám radi odpovieme na tejto adrese: ulica Polevaja, dom 5“ – takýto oznam napísal otec Andrej a uviedol ich domácu adresu. Ak nebol doma, na otázky ohľadom viery - musela odpovedať matuška Ol'ga.

Úpenlivo som sa obrátila k Bohu: „Bože, tolko ľudí má otázky, ale niet komu na ne odpovedať. Prosím, daj, aby som nič zlého nepovedala, aby som nepovedala niečo nepravdivé alebo nesprávne. Ale daj, prosím, aby som hovorila to, čo si praješ Ty.“ Tak sa aj stalo. Kedysi Hospod' skutočne používal ľudí ako nástroje Jeho blahej vôle nie podľa ich talentov alebo schopností, ale jednoducho preto, že nikto iný k dispozícii nebol. Spomeňte si, ako použil Balámovu oslicu : zrazu začala hovoriť ľudským hlasom. Aj ja som bola takou oslicou, ktorá prakticky sama ničomu nerozumela, ale hovorila; a sama som aj bola šokovaná a hovorila si: „Čo to vlastne hovorím? Neuveriteľné! Úžasné, ved' to čo hovorím, je naozaj pravda.“

Spoznávajúc Boha sa matuška modlila, aby jej ukázal aj jej vlastnú cestu. A odpoveď prišla vtedy, keď boli na nej nalepené deti, objímali ju, bozkávali a kedy sa jej zdalo, že jej bránia vrúcnej modlitbe. Ale práve v tom blahoslovenom momente mnohohdetná mama a manželka pochopila všetko.

Ak chceš, aby boli tvoje deti verili v Boha, musíš byť veriť aj ty sám. Skutočne veriť. Upierala som svoj zrak na Boha a snažila som sa pochopiť, čo je teraz najdôležitejšie. A vôbec čo je v najširšom ponímaní najdôležitejšie teraz v našej rodine. Lebo máme svoj konečný cieľ (vo vzťahu k deťom, napríklad, aby všetky prišli vedome k Bohu, každý v určitom veku) a tomuto cieľu sa musí podriaďovať všetko ostatné. Odmala sa všetkých sedem detí otca Andreja a matušky Ol'gy naučilo, že chodiť do chrámu, modliť sa a chodiť na prijímanie je dobré, ale nie dostatočné. Duša každého dieťaťa mala dozrieť k svedectvu: Bože, nie moja, ale Tvoja vôľa je pre mňa svätá. A chcem žiť podľa Tvojej vôle.

Človek plače a ďakuje Bohu za tieto slzy. Možno sa niekedy stáva aj nejaké nešťastie, strašný problém – človek plače, trápi sa a ďakuje Bohu aj za to, pretože čo Boh povedal: „Ustavične sa radujte. Neprestajne sa modlite. Za všetko vzdávajte vďaky,“ (1Tes 5, 16 – 18). Ale ako byť vždy radostným, keď život prináša toľko trápenia? Človek sa teší, pretože s istotou vie, že On – tvoj Boh, tvoj neobyčajný Otec – je ten najlepší, najsilnejší a najmúdrejší. A on vie, ako.

Lesosibírska pravoslávna stredná škola je jedna z najobľúbenejších školských

zariadení otca Andreja. Otvorili ju v pohnutých 90. rokoch, kedy v spoločnosti klesla morálka, čím sa podlomila existencia rodiny ako takej. „Musíš naučiť dievčatá byť dobrou ženou,“ povedal jedného dňa otec Andrej matuške. A tak matuška Oľga začala vyučovať v škole hodiny „Božej ženy.“ Vstúpiť do manželstva z lásky sa nedá, pretože taká neexistuje. Láska – to nie je podstatné meno, ale sloveso. A zaľúbenosť vyprchá

po dvoch rokoch. Začína námaha, ktorá má túto lásku vypestovať. Začína to semienkom. Semienko zasial Hospodár a v zemi ho prakticky nevidno, je len pustá zem. Skončila sa zaľúbenosť a u teba zostala pustá zem. A tu je začiatok tvojej práce: polievať, kypriť... Tento výhonok rastie a rastie celý život.

Z týchto školských stretnutí postupne vznikol rodinný klub, ktorý otec Andrej a matuška Oľga Jurjevičovi už v Moskve otvorili pre všetkých, ktorých si túžia založiť (alebo udržať) pevnú rodinu. Na stretnutiach nič nehovoria od seba, ale stále sa obracajú na Sväté Písmo, kde nachádzajú všetky odpovede.

Hlavou rodiny je muž. On zastupuje svoju rodinu aj pred samotným Bohom a tiež sprostredkováva Boha rodine (tak to aj má byť). A žena je ako pomocníčka. Teda mala by urobiť všetko, aby pomohla mužovi vyplniť svoju úlohu. Ale na to, aby sa žena mohla stať naozajstnou pomocníčkou, tak ako ju vidí Boh, musí muž urobiť všetko pre to, aby je bolo umožnené toto poslanie naplniť.

„Dokonca aj veriacim ľuďom,“ hovorí matuška Oľga, „nebýva ľahko priznať svoj omyl. Zrieknuť sa všetko ničiaceho „ja mám vždy pravdu.“ Uvedomiť si mužskú a ženskú podstatu, ktorá nie je od ľudí, ale od Boha.“

Protojerej Andrej: *V Biblii je niekoľko veľmi dôležitých miest, kde sa hovorí o žene (ak si našiel cnotnú ženu, tak si šťastný). Je to vzácnosť – vzácny dar, dar od Boha. Ja som ju ani nehládal, Boh ju našiel a predstrel mi ju.*

Matuška Oľga: *Modlitba pre nás znamená kráčanie pre Bohom. A keď sa pred Ním snažíme (samozrejme, nie vždy sa to darí, zďaleka nie vždy, ale je to potrebné) a my snažíme sa stále – vtedy je to naozajstná modlitba.*

rozhovor: Jelena Sajenko, prepis: Ľudmila Uljanova

Zdroj: tv-soyuz.ru. **Foto:** monastery.ru

RUMUNSKO – STAREC KLEOPA, JEHO RODINA A ZAČIATKY DUCHOVNÉHO ŽIVOTA

Ako nám začal nový kalendárny rok, tak aj dnes začneme novou krajinou, ktorú sme v tejto rubrike zatiaľ ešte nemali, a tou je Rumunsko. Táto pravoslávna krajina je bohatá na históriu, duchovné svätyne a aj známe duchovné osobnosti. Jednou z nich je aj starec Kleopa, o ktorom sa v tomto čísle dozvieme viac. Určite mnohí z Vás už o ňom minimálne počuli, staršie generácie možno dokonca mali možnosť ho aj osobne stretnúť. Možno málokto z Vás však vedel, že starec Kleopa mal aj súrodencov, ktorí sú pravdepodobne v zástupe svätých. On jediný sa ale dožil vysokého veku. Keď dá Boh, tak v priebehu ďalších pár rokov bude do slovenčiny preložený aj jeho podrobný životopis.

Starec Kleopa, duchovný otec celého Rumunska, ako ho väčšinou volali, sa narodil v roku 1912 s menom Konštantín Ilie ako piate dieťa do hlboko veriacej mnohohopočetnej rodiny, ktorá sa venovala chovu oviec a kráv. Otec rodiny Alexander na každý sviatok brával celú rodinu do chrámu a aj napriek ťažkému životu si stále našli príležitosť na milosrdenstvo voči chudobným a tým v núdzi. V jednej izbe v dome mala táto zbožná rodina stenu pokrytú ikonami, pred ktorými sa všetci každé ráno spoločne modlili. Práve v tejto izbe sa formoval charakter detí ako príprava na askézu pre budúcich mníchov. Mama rodiny Anna bola žena modlitby a napriek tomu, že nemala vzdelanie, mala vynikajúcu pamäť. Starec Kleopa bol neskôr známy tým, že mal výnimočnú pamäť, ktorú zjavne zdedil po svojej matke.

Ako dieťa bol Konštantín veľmi chorľavý, máločo jedol, stále plakal a jeho matka sa bála o jeho život. Raz sa teda rozhodla ísť za istým o. Cononom Gavrilescu, ktorý bol známy vysokou duchovnou úrovňou a silou modlitieb, aby ho poprosila o pomoc. Ten jej poradil, aby dieťaťko zobrala pred ikonu Matky Božej a poprosila ju, aby Presvätá Bohorodička zobrala dieťaťko od tejto chvíle pod svoju ochranu. O. Conon potom dal dieťaťku prijať sv. Eucharistiu a prečítal nad ním modlitby. Dieťa bolo čoskoro uzdravené a aktívne. Nakoniec zo všetkých desiatich súrodencov sa ako jediný dožil vysokého veku práve starec Kleopa.

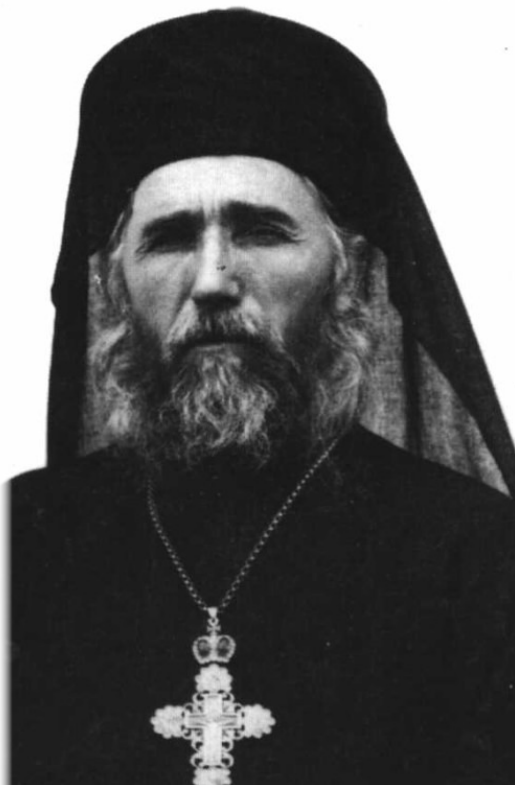
Čo je ešte zaujímavé, je aj fakt, že päť z desiatich súrodencov si vybralo mníš-

sku cestu života. Ich život od mladosti nasvedčoval, že deti zasvätia svoj život Bohu. Chlapci sa napríklad spoločne modlili a až potom mali raňajky. Tiež učili aj ostatné deti v škole o Bohu, po škole sa napríklad stretávali, aby spoločne spievali akafist k Bohorodičke. Chlapci sa tiež radi postili a v škole boli známi tým, že svoj obed darovali druhým deťom. Michal, ktorý sa ako prvý z detí stal mníchom, si napríklad vytvoril taký zvyk, že už v mladom veku nejedol, až kým neprečítal celý Psaltir (knihu Žalmov). Pamätajú na udalosť, ktorá sa stala, keď bol Konštantín malé bábätko a bol zázračne uzdravený na príhovory Presvätej Bohorodičky, nebude prekvapením, že k Nej mal zvláštnu úctu a už vo veku 11 rokov vedel celý akafist k Nej naspamäť.

Keď chlapci vyrástli, ich matka nasledujúc rodičovský inštinkt chcela, aby si našli ženy a založili si rodiny. Bratia však túto víziu nezdíeľali. Rozhodli sa zasvätiť svoj život výlučne Bohu. Raz ich matka z dobrej vôle usporiadala, podľa starých rumunských zvykov, hostinu v ich dome, na ktorú pozvala dievčatá z dediny veriac, že chlapcom niektorá z nich padne do oka. Vtedy Basil, najstarší z bratov videl ako ikona Presvätej Bohorodičky v ich dome začala plakať. Túto ikonu si so sebou zobrali Konštantín a Vasilij, keď opustili domov a vydali sa do monastiera. Neskôr bola táto zázračná ikona darovaná ako požehnanie istej rodine, u ktorej je do dnešného dňa. Vidiac tento zázrak traja bratia, ktorí chceli prijať mníšstvo (Vasilij, Georgij a Konštantín) z oslavy odišli. Ich rodičia ich od tejto udalosti prestali nahovárať na manželstvo a pochopili ich túžbu stať sa mníchmi. Tak sa aj stalo.

Georgij odišiel z domu vo veku 25 rokov, aby začal mníšsky život naplno. O dva roky neskôr aj Vasilij a Konštantín odišli spoločne z domu do vysnivaného monastiera s názvom Sihastria, ktorého meno pochádza z gréckeho slova *hesychia*, čo v preklade znamená ticho.

Aké boli ich začiatky v monastieri? Keď bratia Konštantín a Vasilij prišli do monastiera, pri vchode ich mních rozdelil a každý z nich dostal za úlohu (bez toho, aby o tom navzájom vedeli), aby bili s palicou do akéhosi kmeňa. Celý deň teda Konštantín bil kmeň s palicou nedbajúc o okolie. Takto sa to opakovalo všetky tri dni po ich príchode. Na tretí deň bol Konštantín zavedený k igumenovi, ktorý sa ho spýtal: „*Ten peň (ktorý celý čas bil), čo povedal?*“ Konštantín odpove-

dal: „Nič.“ Starec mu na to povedal: „Dobre, tak nech je to takto aj s tebou.“

V monastieri mali bratia rovnaké poslušanie, ktorému sa venovali aj doma, a to pasenie oviec. Toto im dávalo možnosť modliť sa a čítať diela svätých otcov. Počas tohto obdobia došlo k ďalšej zaujímavej udalosti. Keď mladý Konštantín chodieval do knižnice do susedného monastiera Neamts, aby si požičal knihy, pracoval tam na svojom poslušanií istý mních menom Ján Jakub (Teraz už známy sv. Ján Jakub Rumunský, nový Chozevita. Jeho podrobnejší život nájdete v Istine v rubrike Novodobí svätých v letnom čísle z roku 2021). Ten Konštantínovi raz povedal, aby čítal knihy ešte kým môže, pretože v neskoršom veku bude mať iné starosti. Týmto prorokoval pozíciu o. Kleopu ako budúceho starca a vodcu monastiera.

Vráťme sa ešte na chvíľu k bratovi starca Kleopu, Vasilijovi. Mních **Vasilij** žil v monastieri príkladným životom plným poslušnosti, modlitby a lásky ku všetkým. Jedol len raz za deň, a to až po 3. hodine poobede, neustále sa modlil a poznal všetky bohoslužby naspamäť. Málo spal, robil veľa zemných poklôn a čítal životy svätých. V tom čase žil v okolitých lesoch monastiera istý svätý biskup Ján, ktorý bol pôvodom Rus, neskôr pôsobil v Kyjeve, ale počas vlády bolševikov prekročil hranicu do Rumunska. Raz sa náhodne v lese stretol s bratmi Vasilijom a Konštantínom, keď Vasilijovi naznačil, že v krátkej budúcnosti odíde z tohto pozemského života, a tak sa aj stalo. Neskôr sa hovorilo, že sv. Ján mal zvláštne duchovné prepojenie so starcom Kleopom. Často sa že vraj zúčastňoval jeho bohoslužieb v monastieri, ale nebol nikým iným videný okrem starca Kleopu. Mních Vasilij krátko na to ochorel a v istý deň cestou do chrámu videl pred sebou samotnú Bohorodičku s malým Christom v rukách, ktorá mu povedala, že o tri dni príde k nim. Tak sa aj skutočne stalo.

Ďalší z bratov Georgij, neskôr mních **Gerasim** viedol pravdepodobne najviac asketický život spomedzi všetkých súrodencov. Spal len 3 hodiny denne, modlil sa a často plakal, avšak ostatným zvykol hovoriť, že ho niečo bolí, aby to zakryl. V noci chodieval k hrobom mníchov a vrúcne sa za nich modlil. Tak ako jeho brat Vasilij, ani on sa nedožil 30 rokov. Obidvaja zomreli vo veku 26. Zomrel na sviatok Povýšenia Kríža Isusa Christa. Našli ho v rakve, ktorú si sám vyrobil. Pri ňom bol list, ktorý nechal svojmu bratovi Konštantínovi, kde bolo napísané: „*Môj drahý brat Konštantín, vedz, že Boh Ťa zachová dlhšie v tomto živote...*“

Taktiež aj jedna zo sestier starca Kleopu, **Katarína**, sa rozhodla pre život v monastieri. Dokonca aj starcova **matka Anna** po smrti jej manžela a všetkých detí (okrem starca Kleopu) prijala mníšstvo práve vďaka jej synovi, vtedy už igumenovi Kleopovi. V ženskom monastieri už ako sestra Agafia bola známa svojou láskavosťou a dobrotou. Žila tam ešte ďalších dvadsať rokov, až kým neodišla do večnosti.

Zdroj: Archimandrite Ianichie Balan. Shepherd of Souls, The Life and Teachings of Elder Cleopa, Master of Inner Prayer and Spiritual Father of Romania (1912-1998). St. Herman of Alaska Brotherhood 2000. **Foto:** elder cleopa - Search Images (bing.com)

SILA PRAVOSLÁVNEJ MODLITBY

Raz do monastiera, ktorý založil starec schiarchimandrita Zosima (Sokurov), prišli dvaja sektári a začali všetkých prichádzajúcich zastavovať s ich zvyčajnými otázkami: „Ako rozumiete „to - i tamto“ miesto v Biblii?“, nikto si ich však nevšimol. Preto sa potom jeden z nich spýtal: „No, povedzte, kde je ten váš starec Zosima?“ Mnísi hneď ožili: „Aha, ... vy chcete ísť k báťuškovi! To musíte ísť do jeho kémie“.

Sektári šli, pri báťuškovi bola ešte jedna mníška – kelejníčka, a hneď z kraja začali hovoriť o tom, ako báťuška nerozumie tej, či onej, stati Biblie.

Zosima im ticho a skromne odpovedal: „Och, ako už ja môžem rozumieť Biblii. Celý život sa ju snažím pochopiť – no, nijako sa nedarí“. Sektári sa hneď zaradovali takej odpovedi a začali tlačiť ešte viac: „Hovoríte, že nerozumiete Biblii, ... zrejme sa neviete ani správne modliť, ani modlitby nepoznáte!“

Starec Zosima zobral svoj igumenský posoh (palicu) a hovorí: „Noo, modlitbu ja poznám!!!“ A začal udierať posohom o zem a prednášať slová modlitby: „Da voskresnet Boh...!!!“ Obaja sektári v tom momente stratili vedomie a padli na zem priamo, kde stáli.

Mníška - kelejníčka - sa preľakla, začala pobehovať okolo nich a kričí: „Báťuškovia, otcovia! Zabili ich! Políciu treba volať!“

Starec jej pokojne hovorí: „Čo kričíš, prines svätenú vodu a kropidlo! Teraz ich budeme „odčítávať““ (pozn. odčitka, modlitba exorcizmu) – *besy v nich sedia!*“ Starec ich pokropil svätenou vodou a oni začali prichádzať k sebe. Keď sa postavili na nohy, báťuška im pokojne hovorí: „No čo, deti moje, videli ste SILU PRAVOSLÁVNEJ MODLITBY?“

„Áno, videli“, - odpovedali. - „No, preto chodte, - povedal starec, - a rozpovedzte to svojím“.

Zdroj: Мир православия, novyklokov.webnode.sk. Preložil o. Nikodim

Zuzana Sadilková

V SRDCI SÚ ZDROJE ŽIVOTA A SMRTI

1. časť

Dnešné ľudstvo trpí vážnou chorobou, ktorú možno konvenčne nazvať „chronickou únavou duše.“ Prejavy tejto choroby sú rôzne, ale má jeden spoločný príznak: človek je nešťastný, je unavený životom, žije zo zotrvačnosti, zdá sa mu, že blúdi v mŕtvom mesačnom údolí, nevie kde a prečo. Čo je príčinou tejto choroby, ktorá sa mení na epidémiu a hrozí, že nakazí našu planétu duchovným AIDS?

Väčšina ľudí si uvedomuje, že sú nešťastní, ale nechápu prečo. Niektorí uvádzajú osamelosť a citový chlad spoločnosti, iní obviňujú nečestnosť a falošnosť ľudí okolo seba, príbuzných z tohto okruhu nevynímajúc, ďalší poukazujú na neriešiteľné problémy, ťažkú finančnú situáciu a neustály strach z budúcnosti. Nešťastní však nie sú len chudobní, ale aj bohatí, nielen tí, ktorých choroba pripútala na lôžko, ale aj tí, ktorí majú telesné zdravie, ktorí precestovali všetky krajiny, pozreli sa do každého kúta zeme, vystúpili na hory a zostúpili do morských hĺbín. Slzy tiekli v úbohých chatrčiach chudobných aj v domoch bohatých. Nevedno, kto je nešťastnejší: či tí, ktorí sa trápia v zajatí chudoby, alebo tí, ktorí majú všetko, čo sa dá kúpiť za peniaze, ktorí od mladosti spoznali spodinu života a nasýtli sa všetkými nerestami.

Dnešní ľudia sú nešťastní a zmätení, dokonca aj vizuálne. Otvorte album starých fotografií a uvidíte na nich pokojné, akoby osvietené tváre, poznačené vznešenosťou a dôstojnosťou, nie pýchou, ale duchovnou dôstojnosťou, ktorej synonymom je česť. Tieto obrazy, vyblednuté časom, akoby boli preniknuté lúčmi zapadajúceho slnka a vyžarujú teplo, ktoré zohrieva a upokojuje dušu. Potom sa pozrite na súčasných ľudí a uvidíte iné tváre: vyblednuté, úzkostlivé, napäté, neustále znepokojené a nespokojné, akoby títo ľudia nenašli svoje miesto vo svete, ktorý je taký chladný a ľahostajný ako oni.

Na ľudstvo padol veľký tieň sklúčenosti. Ľudia sa utiahli pred krutou realitou a pred sebou samými do virtuálneho sveta počítačov a televízorov, hľadajú zabudnutie v alkohole a drogách; vrhajú sa do kruhu démonických vízií a ilúzií, topia sa v priepasti metafyzickej temnoty a šialenstva; zdá sa, že dávajú prednosť pekle pred

zemou, ale žijú, pretože sa boja smrti. Niektorí sa snažia potlačiť pocit ohlušujúcej túžby a hrajú divadlo šťastia ako umelci; takéto tváre - s prázdnyimi očami a úsmevmi prilepenými na tvárach - možno vidieť v reklamách a na stránkach módnych časopisov. Mnohí hľadajú zabudnutie v zhýralosti a zvrátenosti - v teple bahna a v sladkosti hnoj: vytrvalo sa prehrabávajú v bahne, akoby v ňom chceli nájsť zlatú žilu.

Prečo sú súčasní ľudia nešťastní? Pretože hriech, s ktorým sa zžili a na ktorý si zvykli, ich pripravil o to najcennejšie a nenahraditeľné - o čistotu a neporušenosť srdca. V čistote je veľká radosť a svetlo, ale v hriechu je tma a smútok. Aj duševný hriech a vášnivé snenie prinášajú do duše metafyzický chlad a prázdnotu. Úbohosť duše má svoje vlastné nehmotné bacily a vírusy, ktoré žijú a množia sa v morálnej špíne, ako muchy a červy v haldách odpadkov a hnijúceho odpadu. Ľudská duša denne konzumuje túto špinu.

Ako sa stať šťastným? Ako si zaslúžiť skutočné šťastie, a nie iluzórne šťastie? Ako si zachovať radosť, ktorá neklame ako tieň noci a neodlieta ako vták? Aby sme to dokázali, musíme bojovať s hriechom, ktorý sa hromadí v našom srdci ako zúrivý nepriateľ. Ľudské srdce je veľkým tajomstvom. Celý život človeka a skúsenosti jeho duše sú zhrnuté v srdci. Nič v živote nepominie, všetko sa vryje do pamäti srdca neviditeľným písmom. Kráľ Šalamún napísal: *„V každom prípade si chráň svoje srdce, lebo z neho vyvierajú pramene života.“* Preto musíme neustále očisťovať srdce od hriechu pokáním a modlitbou, aby v ňom mŕtve vody prúdiace z pekla nenašli svoj sklad.

Boh je oheň, ktorý zohrieva srdce, kým diabol je studený ako mŕtvola. Srdce, ktoré sa hriechom oddalo démonovi, vyžaruje akýsi smrteľný chlad a jemný zápach skazenosti, ktorý intuitívne vycíti jeho okolie. Tragédiou dnešných kresťanov je, že zabúdajú na to najdôležitejšie v duchovnom živote - na stráženie srdca, na potrebu chrániť ho pred kalnými prúdmi hriechu, ktoré menia zem na duchovnú púšť a močiar vášní.

Dnešní kresťania, zaujatí vonkajšími starosťami, zabudli na svoje srdce - centrum života, akropolu duše, kráľovskú pokladnicu, kde by malo byť uložené nepominuteľné bohatstvo - dary blahodati. A diabol ani na chvíľu nezabúda na človeka: neustále sa snaží ovládnuť srdce, oklamať, zotročiť, urobiť si trón. Ak sa zamyslíme nad myšlienkami, ktoré vznikajú v srdci, nevidíme v ňom obraz Božstva, ale škaredosť hriechu. *Pokračovanie článku v nasledujúcom čísle.*

Archimandrita Rafael (Karelin)

Zdroj: pravoslavie.ru/ 59813.html. **Foto:** performia.hu, facebook.com

Preklad Ludvig Kináč

SVÄTÝ DOSITEJ VASIČ, METROPOLITA ZÁHREBSKÝ (31. 12. / 13. 1.)

Metropolita Dositej sa narodil 15. decembra 1878 v Belehrade. Jeho matka bola Češka, takže vedel dobre po česky. Študoval na gymnáziu, potom v bohosloveckom seminári v Belehrade. Prijal aj mníšsky postrih a bol rukopoložený na jerodiakona. Ako štipendista odišiel na Kyjevskú duchovnú akadémiu, ktorú zakončil už ako jeromonach s titulom kandidát bohoslovía. Po teologickom vzdelaní v Rusku odchádza do Nemecka, kde sa venuje štúdiu protestantského teologického myslenia. Po dvoch rokoch prechádza do Lipska, aby študoval experimentálnu a klasickú filozofiu.

Neskôr prednáša v bohosloveckom seminári v Belehrade. Študoval v Paríži, Ženeve. Po návrate do Srbska bol rukopoložený na biskupa Niškého. Počas 1. svetovej vojny sa aktívne podieľa na rôznych formách charitatívnej činnosti, a pomoci ľuďom strádajúcim vojnou, je dokonca nejaký čas väznený. Založil detský dom pre vojnové siroty - spolok „Cisárovná Helena.“ Po skončení vojny sa venuje charitatívnej činnosti a zakladá domov pre slepé deti pri monastieri sv. Jána neďaleko mesta Niš. Bol známy ako veľmi energický a pracovitý človek.

Srbská cirkev ho poverila obnovou a organizáciou Pravoslavia na území Čiech, Moravy, Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Dositej vedel veľmi dobre nielen nemecky a francúzsky, ale tiež česky a rusky. Tri roky svojho života potom strávil po boku svätého vладыky Gorazda a vynikal svedomitou prácou v prospech našej znovu obnovennej miestnej pravoslávnej Cirkvi. Zavítal aj na Moravu. Tu ho oča-

kávalo vrelé prijatie: v každej železničnej stanici, ktorou prechádzal, ho vítali zástupy veriaceho ľudu. Medzi národom bol Dositej natoľko obľúbený, že jeho misijná činnosť priviedla späť k Pravoslaviu veľké množstvo dovtedy katolíckych veriacich. Mnohí sa snažili všemožne proti vладыkovi vystupovať a zastrašovať ho. Naďalej však navštevoval predovšetkým moravské obce, konal bohoslužby, a ak nebol chrám, konal ich pod odkrytým nebom a takto organizoval českú národnú cirkev. Usporadúval prednášky, rukopoložil kňazov a neskôr spoločne so svätým novým mučeníkom vладыkom Gorazdom, svätíl pravoslávne chrámy. Podobným spôsobom bol aktívny aj na vtedajšej Podkarpatskej Rusi, kde bol ešte za života uctievaný ako „apoštolom rovný.“

Keď vладыka Dositej odviezol svoje veľké misijné dielo v Československu, navrátil sa späť do vlasti, kde pôsobil ako biskup Nišský až do roku 1932. Pre svoje bohaté diplomatické a misijné skúsenosti bol Posvätnou synodou srb-

skej cirkvi často vysielaný ako delegát na medzinárodné konferencie, či krátkodobé pobyty do Švajčiarska, Grécka, Bulharska a iných krajín. Za svoju činnosť bol vyznamenaný mnohými vyznamenaniami: Rádom sv. Sávy Srbského I. stupňa, Zlatou medailou za chrabrosť, Rádom bieleho orla IV. stupňa, Rádom Karadjordjevičovskej hviezdy, či Rádom ruského a srbského červeného kríža. V roku 1932 bol menovaný prvým metropolitom záhrebským. V Záhrebe založil pravoslávny monastier sv. Paraskevvy a veľmi svedomito sa tu staral o svoju zverenú mu pastvu.

Jeho prácu však veľmi komplikovali protivenstvá zo strany miestnych katolíkov. Chorvátski katolíci mu vyčítali aj jeho misijné pôsobenie v Československu. Navštívil ho dvakrát. Ako prvý pravoslávny hierarcha na chorvátskom území bol Dositej zajatý a uväznený ustašovcami. Už vážne chorého a na lôžko pripútaného ho vtedy násilím vyviedli z jeho eparchiálneho sídla. Pred domom už na neho čakal rozvášnený dav rímskych katolíkov

oddaných Tretej ríši, prevažne žien, ktoré vладыку vláčili po uliciach Záhrebu, všemožne ponižovali a hrubo napádali. V ťažkom psychickom stave a v podlomenom zdraví bol svätý Dositej hospitalizovaný v nemocnici „milosrdných sestier.“

Skôr než o nemocnicu však išlo o väzenie: katolícke sestry ho namiesto liečenia ťažko mučili a ponižovali. Každý deň bol bičovaný a inak ponižovaný, jeho fúzy mu boli takmer všetky vytrhané. Opakovane mu bola vyčítaná jeho misijná činnosť v Československu a na Podkarpatskej Rusi. Po mnohých mučeníach a utrpeniach bol vладыka Dositej prevezený do Belehradu, kde našiel nový domov v monastieri. Tu ho už zahrnuli starostlivosťou miestne pravoslávne monašky. V dôsledku ťažkého mučenia a psychického trýznenia však vладыka Dositej čoskoro 13. januára 1945 umiera.

Jeho telesné pozostatky sú umiestnené v hlavnom chráme belehradského monastiera Uvedenia Presvätej Bohorodičky do chrámu. Na zhromaždení archijerejského zboru Srbskej pravoslávnej cirkvi v roku 2000 bol metropolita Dositej za svoje mučenícke utrpenie a vyznávačstvo za pravoslávnu kresťanskú vieru pripočítaný k zboru svätých Srbskej pravoslávnej cirkvi ako vyznávač.

Zdroj: zivotysvatych.blogspot.com. **Foto:** web

Zuzana Sadilková

Kniha **Katechismus pravoslavného křesťana** je krátkým průvodcem pravoslavnou vírou, napsaným živě a dostupně pro současného čtenáře. První oddíl knihy je věnován základním věroučným pravdám pravoslavné církve: učení o Bohu, o Ježíši Kristu, o Svatém Duchu, o církvi, o křtu a vzkříšení mrtvých. Druhý oddíl pojednává o morálních tématech, dále o deseti Božích přikázáních Starého zákona, o novozákonních blahoslavenstvích, o lásce k Bohu a k bližnímu, o takových pojmech, jako je hřích a pokání, a také se dotýká otázek rodinné etiky, výchovy dětí aj. Ve třetím oddíle se hovoří o svátostech a církevních obřadech, o modlitbě a bohoslužbě, o zařízení chrámu a o církevních svátcích.

Kniha bude užitečná a zajímavá pro každého, kdo chce získat znalosti o pravoslavné církvi a jejím učení, a také může sloužit jako příručka pro katechezi.

Informácie o knihe:

Názov: Katechismus pravoslavného křesťana

Autor: Ilarion Alfejev

Překlad: Naděžda Svarnik, Věra Lendělová

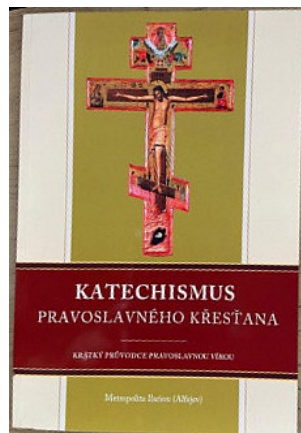
Počet strán: 194

Jazyk: český

Autor obálky: Roman Wimmer

Vázba knihy: mäkká / brožovaná

Rok vydania: 2021

Zdroj: <https://databazeknih.cz/knihy/katechismus-pravoslavneho-krestana-501549>

m. Jana Gubová

AKAFIST K SV. NIKOLAJOVI S PREKVAPENÍM PRE DETI V HUMENNOM

V nedeľu dňa 11. decembra 2022 kroky mnohých rodín s deťmi smerovali do pravoslávneho chrámu sv. Cyrila a Metoda v Humennom. V tento deň sme sa stretli dvakrát, najprv doobeda na svätú liturgiu a poobede na akafist k sv. Nikolajovi. Rodičia vedeli a deti tušili, že sv. Nikolaj ich „dvojnásobnú“ modlitebnú účasť v Božom chráme nenechá bez povšimnutia. A mali pravdu. Ale poďme pekne po poriadku...

Po skončení akafistu, ktorý okrem nášho duchovného otca Miroslava Župinu slúžil aj duchovný otec z neďalekého Strážskeho Michal Džugan, sa slova ujali traja mládežníci, Natália, Ema a Adam. Krátkymi výstižnými vetami zdôraznili tie najvýznamnejšie udalosti zo života sv. Nikolaja Myr-Lykijského. Deti, ktoré so svojimi rodičmi i starými rodičmi pozorne počúvali, boli potom vyzvané k tomu, aby spoločne zaspievali pieseň, ktorej slová našli v chráme na laviciach: *„Tam ďaleko v Myrlykiji žil svätý starec, volali ho Nikolaj, bol to čudotvorec. Zázraky robíš, všetkým pomáhaš, svojou láskou ľudí, k Bohu privádzaš...“* – znelo chrámom.

Následne už otec Miroslav vyrozprával jeden zaujímavý príbeh a potvrdil ním, že sv. Nikolaj pomáhal a i v súčasnosti pomáha všetkým tým, ktorí sa k nemu s láskou a dôverou obracajú a prosia ho o pomoc. A keďže otec Michal prišiel k nám aj s ikonou sv. Nikolaja, porozprával prítomným o zaujímavej ceste tejto ikony z Valaámskeho monastiera v Rusku až do Strážskeho.

Áno, blížil sa už čas na prekvapenie. To usmiatym deťom poslal sv. Nikolaj cez tých, ktorí sa snažia v jeho láske k blížnemu pokračovať. Hromové *„O, kto, kto, Nikolaja ľubí!“* znamenalo, že samotný čas na prekvapenie už nastal a deti za spevu tejto piesne boli obdarené balíčkami. V podstate boli odmenení všetci: deti sladkosťami a my všetci pohľadmi na ich veselé a spokojné tváre. Sláva Bohu za všetko!

LITURGICKÉ PREDMETY

2. časť

Na liturgii a na bohosluženiach sú potrebné aj ďalšie liturgické predmety, ktoré sú neodmysliteľnou súčasťou liturgie, bohoslužieb a činov, ktoré sa v chráme a na bohoslužobných miestach vykonávajú. Aj keď sa s mnohými liturgickými predmetmi stretávame, no sú aj také, ktoré nie sú na očiach, alebo sa nachádzajú len v oltárnej časti. Tieto predmety sa používajú počas vykonávania liturgie a sú umiestnené na žertveníku, alebo na prestole.

Kopija je obojstranný nôž s krátkou trojuholníkovou čepeľou, prevažne s drevenou rukoväťou na konci ktorej je kríž. Používa sa na proskomídiu, konkrétne na vyberanie častíc z prosfor za svätých, živých a mŕtvych a na krájanie a drvenie Ahnca (Baránka). Symbolicky predstavuje kopiju, ktorá prebodla rebrá nášho Spasiteľa Isusa Christa na kríži (Jn).

Lyžička je ďalší liturgický predmet, ktorý je zhotovený prevažne zo striebra a zlata, na konci držadla má kríž. Služí na podávanie svätých Darov nižšiemu kléru a ľuďom. Pri bohoslužbe sa začala užívať hlavne preto, aby nedochádzalo k zneužívaniu svätých Darov a aby sa nerozlievala svätá Krv. V minulosti sa lyžička nepoužívala, lebo Telo sa podávalo ľuďom do ruky a Krv pili z kalicha.

Veľmi dôležitý bohoslužobný predmet je antimins. Antimins je vlastne štvorcové plátno, vlnené alebo hodvábné, v ktorom sú zašité ostatky svätých mučeníkov alebo svätcov, a na ktorom je zobrazené polozenie Isusa Christa do hrobu. Rozvinuje sa na liturgii v oltárnej časti na prestole. Antiminsy majú svoj pôvod v dobe prenasledovania, kedy ich užívanie bolo nutnosťou. Aby sa ochránili sväté predmety pred zneuctením, užívali staršiovia namiesto svätého prestola posvätné plátno, do ktorého v prípade vpádu nepriateľov zavinovali sväté Dary a opúšťali chrám. Pretože v minulosti boli chrámy budované nad hrobmi mučeníkov, bolo neskôr nariadené, aby sa do antiminsov zašivali ostatky svätých mučeníkov, bez ktorých sa antiminsy neposväcovali. Bolo to preto, že antiminsy nahrádzali svätý prestol a tak sa mohli liturgie vykonávať aj v úkrytoch, pretože v plátne boli zašité ostatky svätých. Antiminsy posväcuje biskup a dáva ich ako dar chrámu. Môžu sa prenášať z miesta na miesto, a ak by nebolo ani chrámu, ani prestola, môže kňaz vykonávať svätú liturgiu na antiminse. Samotný antimins predstavuje plátno, do ktorého bolo zavinené telo Isusa Christa v hrobe. Preto je na ňom vyobrazené polozenie Isusa Christa do

neho. Pretože v minulosti boli chrámy budované nad hrobmi mučeníkov, bolo neskôr nariadené, aby sa do antiminsov zašivali ostatky svätých mučeníkov, bez ktorých sa antiminsy neposväcovali. Bolo to preto, že antiminsy nahrádzali svätý prestol a tak sa mohli liturgie vykonávať aj v úkrytoch, pretože v plátne boli zašité ostatky svätých. Antiminsy posväcuje biskup a dáva ich ako dar chrámu. Môžu sa prenášať z miesta na miesto, a ak by nebolo ani chrámu, ani prestola, môže kňaz vykonávať svätú liturgiu na antiminse. Samotný antimins predstavuje plátno, do ktorého bolo zavinené telo Isusa Christa v hrobe. Preto je na ňom vyobrazené polozenie Isusa Christa do

hrobu, a kladie sa na svätý prestol, ktorý predstavuje Christov hrob.

Kadidelnica je nádoba, do ktorej sa kladie kadidlo na uhlie, na ktoré sa kladie ladan a po modlitbe a kňazovom požehnaní, okuruje sa ňou v určitom čase a na určitých miestach. Keď kňaz okuruje prestolnú časť, horné miesto, bohoslužobné predmety, oslavuje pritom Boha. Ak okuruje veriacich, symbolizuje to požehnanie a zostúpenie Svätého Ducha. Kadidelnice sú také staré, ako samotné okurovanie a užívanie kadidla. Kadidelniciam sa tiež dáva symbolický význam. Predstavuje napríklad chrám a modlitbu. Tak ako dym stúpa nahor, tak by mala stúpať aj naša modlitba. Tiež predstavuje človečenstvo Isusa Christa, žeravé uhlie predstavuje Jeho Božstvo, a dym, ktorý vystupuje z kadidelnice predstavuje lúbeznú vôňu Svätého Ducha.

Sú aj ďalšie predmety napr. litijník (päťchlebník), ktorý sa používa na litiji počas slúženia veľkej večerní, na vsenočnom bdení. Je na ňom položených päť chlebov, pšenica, olej a víno, tiež svietnik na tri sviečky. Jej význam pravdepodobne siaha až do prvých storočí kresťanstva po agapé, kde sa kresťania modlili, požehnali jedlo a následne prijímali. V prestolnej časti na prestole sa nachádza darochraniteľnica. Je to nádoba v tvare chrámu, vyrobená z drahého kovu napr. zlata. V nej sú uložené v špeciálnej schránke v spodnej časti sväté Dary, ktoré slúžia na prijímanie ťažko chorých a umierajúcich ľudí. V takom prípade kňaz používa aj malý kalich, lyžičku a nádobku na víno.

Počas liturgie sa používa aj malá kovová nádoba na teplotu, nádoba na studenú vodu, z ktorej sa leje voda presbyterovi na ruky pred a počas liturgie, kedy si ich umýva. Tácka slúži na zachytávanie vody pri umývaní rúk. Ďalším predmetom je kovový podnos pre antidor a zlatá, alebo strieborná misa, nad ktorou si biskup na počiatku svätej liturgie a počas veľkého vchodu umýva ruky. Význam a symbolika je u mnohých liturgických predmetov ešte obsiahnejšia a siaha do raného kresťanstva. Význam, ktorý sa im pripisuje a úcta, ktorú k nim máme je len dôkazom toho, že tieto predmety sú nevyhnutné pre chod liturgie, bohoslužieb, činov a pri vykonávaní Tajín. Majme úctu ku všetkému, čo sa v chráme nachádza a nevieme význam a históriu daného predmetu. Pristupujme k tomu s pokorou a modlitbou, pretože každý jeden bohoslužobný predmet má svoj význam a v chráme svoje miesto.

Zdroje: Lazar Mirkovič - Pravoslávna Liturgika I.; azbyka.ru/antimins; azbyka.ru/kadilo

PODRIASNIK AKO FORMA MISIE: AKO SA MÁ DUCHOVENSTVO OBLIEKAŤ

Musí kňaz nosiť podriasnik aj mimo chrámu alebo môžu nastať situácie, kedy si jednoducho oblečie civilné oblečenie? Ako sa má obliekať, keď cestuje mestskou hromadnou dopravou alebo nakupuje v obchodnom dome?

Vzhľad duchovného sa riadi 27. pravidlom 6. všeobecného snemu, v ktorom sa píše: „*Nech sa nikto, kto je v duchovenstve, neoblieka nedôstojne (t. j. neprihliadajúc na svoju službu), ani v meste, ani na ceste. Každý člen duchovenstva nech používa odev, ktorý je pre jeho službu určený. Ak tak niekto neučiní, nech je na týždeň exkomunikovaný.*“ Toto nariadenie existuje a používa sa už niekoľko storočí. Avšak v dnešnej dobe je mnoho kánonických noriem zmiernených alebo nie úplne uplatňovaných v praxi.

Kňaz v svetskom odeve je teda novým fenoménom. Práve táto otázka sa

medzi duchovenstvom objavila až v priebehu posledných 100 rokov. V predrevolučnom Rusku by kňazovi nikdy nenapadlo, že by mohol mimo bohoslužby vyzerat' ako osoba v svetskom zamestnaní. Je pravda, že v Rusku Svätá synoda povolila duchovným slúžiacim v zahraničí nosiť civilný odev, avšak táto prax nebola veľmi podporovaná. Na druhej strane okolnosti cirkevného života za posledných 100 rokov ukázali, že pravidlo nosiť podriasnik a riasu nebolo vždy uplatniteľné. Napríklad kňazi v katakombách sa holili a strihali a na verejnosti nenosili kňazské oblečenie. Nebolo to však tým, že by odpadli od viery. Možnosť vykonávať bohoslužby mnohokrát závisela od toho, ako kňaz vyzeral. Sovietske orgány mali totiž mimoriadne zlý postoj k duchovným. Keď chceli kňazi pokrstiť alebo vyspovedať chorého u neho doma, museli to urobiť tajne, vstúpiť do domu v civilnom oblečení a až tam sa prezliecť. Ak by sa o tom úrady dozvedeli, jeho kňazská služba by sa musela ukončiť.

uplatniteľné. Napríklad kňazi v katakombách sa holili a strihali a na verejnosti nenosili kňazské oblečenie. Nebolo to však tým, že by odpadli od viery. Možnosť vykonávať bohoslužby mnohokrát závisela od toho, ako kňaz vyzeral. Sovietske orgány mali totiž mimoriadne zlý postoj k duchovným. Keď chceli kňazi pokrstiť alebo vyspovedať chorého u neho doma, museli to urobiť tajne, vstúpiť do domu v civilnom oblečení a až tam sa prezliecť. Ak by sa o tom úrady dozvedeli, jeho kňazská služba by sa musela ukončiť.

Existujú prinajmenšom dva dôvody v prospech toho, aby v dnešnej dobe kňazi podriasnik a riasu nosili:

a) Kňazské oblečenie je jedna z foriem misie. Keď ľudia uvidia človeka, o ktorom je vďaka podriasniku hneď jasné, že je kňaz, môžu sa s ním porozprávať, poradiť sa alebo popýtať blahoslovenie. A v tých regiónoch, kde je väčšina obyvateľstva nepravoslávna, je pohľad na kňaza v podriasniku duchovnou posilou.

b) Oblečenie vhodné pre kňazskú službu disciplinuje samotného kňaza. Stáva sa sústredenejším, lepšie udržiava svoju myseľ, myšlienky a činy.

Jeden kňaz píše svoju skúsenosť, keď bol vysvätený na diakona a cestoval metrom do chrámu v podriasniku. Bol veľmi sústredený a pozorný vo svojich názoroch, myšlienkach a činoch. Avšak keď sa prezliekol do civilu, okamžite sa uvoľnil a stratil vnútornú ostražitosť.

Episkop Antonín vraví: *„Podriasník ťa zachráni pred mnohými hriechmi. Samozrejme, je to vonkajšia forma, ale pomáha kňazovi myslieť stále na to, že je kňaz.“*

Okrem podriasnika je kňazom odporúčané nosiť aj vrchnú časť kňazského odevu – riasu a vestu. Toto kňazovi veľmi pomáha pamätať na to, k čomu bol povoláný. Kňazstvo sa nedá zavesiť len tak na kliniec. Keď kňaz odloží svoje rúcho a prezlečie sa do svetského oblečenia, potom môže stratiť pocit, že je kňazom.

Napriek tomu existujú situácie, v ktorých je kňazské oblečenie nevhodné a nepríjemné. Napríklad vo vidieckych oblastiach sa podriasnik ľahko zašpiní, najmä keď je vonku zlé počasie. Môže byť nevhodné nosiť podriasnik aj pri vykonávaní špinavých domácich prác. Ak sa už kňaz oblieka svetsky z rôznych dôvodov, jeho oblečenie by malo byť úhladné a nerušivé.

Protojerej Lev Machno vraví: *„Ak ideš po meste v kňazskom oblečení, mal by si vyzerat' čisto a upravené, aby sa na teba neveriaci pozrel a pomyslel si: Tam ide kňaz, je pekné to vidieť. A keď je tvoje oblečenie špinavé, pokrčené a roztrhané, tvoj vzhľad pôsobí proti Cirkvi. Ja sám chodím po meste v obleku a nevidím na tom nič zlé. Kňaz by mal chodiť slušne oblečený a najslušnejší svetský odev je klasický oblek.“* Z toho vyplýva, že keď už kňaz nemá vnútornú silu chodiť vždy v podriasniku, nech aspoň nevzbudzuje pohoršenie neupraveným alebo extravagantným vzhľadom.

Nakoniec je však potrebné povedať, že hoci je nosenie podriasnika skutočne veľmi dôležité a pôsobí misijne, neznamená to, že je jediným znakom skutočne dobrého, bohumilého kňaza. To, že odev nerobí človeka platí aj u dušpastiera. Ešte dôležitejšie je, aby duša kňaza bola vhodne „oblečená“... Oblečená do cností, aby bol kňaz dôstojným služobníkom v Cirkvi. Vidíme to aj vo Svätom Písme, kde sa píše u evanjelistu Matúša o farizejoch: *„Beda vám, zákonníci a farizeji, pokrytci! Podobáte sa obieleným hrobom, ktoré sa zvonku zdajú krásne, ale vnútri sú plné umrlčích kostí a všelijakej nečistoty.“* Tento príklad nabáda kňazov, aby neskončili ako tí farizeji, že budú síce pekne oblečení v podriasniku a vnútri budú pyšní alebo im nebude záležať na spásе im zvereneho Božieho stáda.

Zdroj: Žurnál moskovskej patriarchii. **Foto:** pravoslavie.ru

OVEČKA

Rút

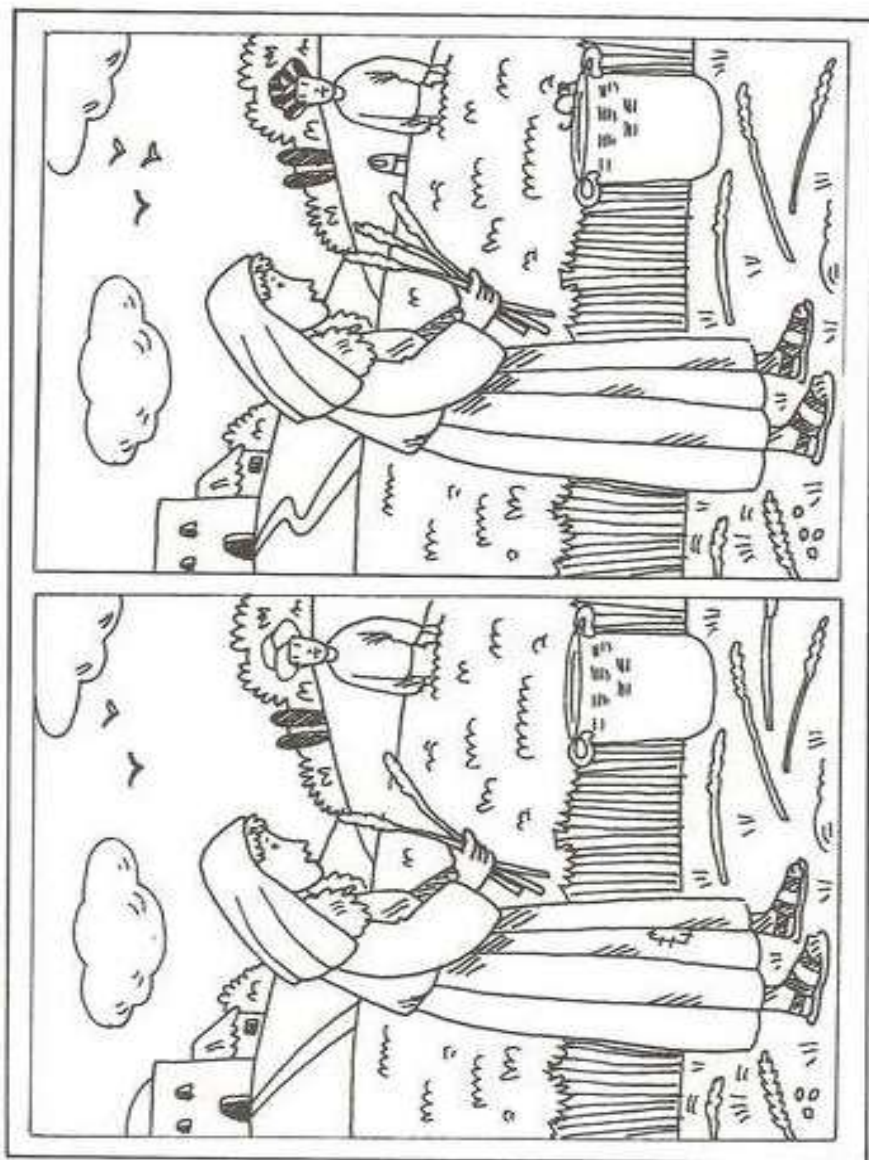

V minulom čísle Istiny, sme ukončili príbeh starozákonného proroka Mojžiša. V tejto časti Ovečky sa vy, milé deti, oboznámite so starozákonnou ženou, ktorej meno je Rút. Je bezdetná 1....., ktorá sa rozhodla ostať pri svojej svokre, ktorej meno je 2..... . Obidve tieto ženy žili v mestečku 3..... . Jej prácou bolo zbierať klásky po žencoch na poli. Pri zbieraní sa spoznala s príbuzným svojho manžela. Jeho meno je 4..... . Tento muž sa k nej úctivo a šľachetne správal. Po čase im Noemi pripravila svadbu, po ktorej mali syna menom 5..... .

Úlohy pre škôlkarov

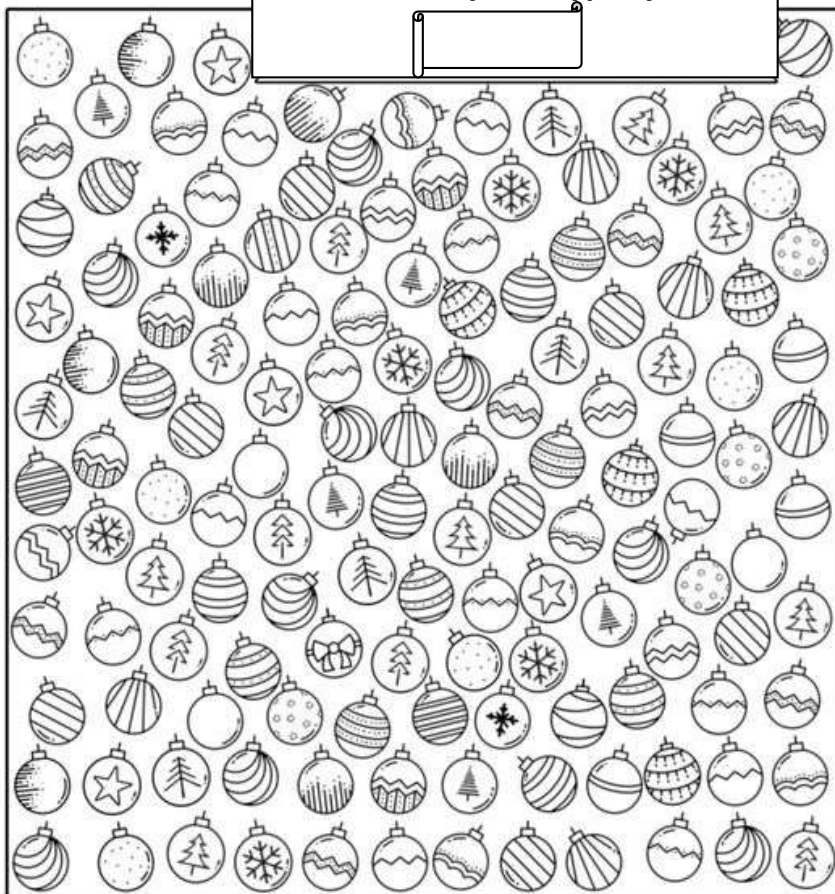
Nájdí medzi dvomi obrázkami aspoň 6 rozdielov:

Úlohy pre školákov

Nájdí taký počet daných ozdôb, aký je napísaný pod obrázkom:

Koľko ozdôb je rozsýpaných ?

Úloha pre všetky deti:

Posnaž sa naučiť tropár prazdnika Roždestva Isusa Christa, aby si mohol v cirkvi spievať na oslavu nášho Hospoda na Povečerii:

Roždestvó Tvojé Christé Bóže náš, vozsijá
mirovi svít rázuma, v ném bo zvizdám
služáščiji zvizdóju učachusja, Tebí kláňatisja
Sólncu právdvy, i Tebé viditi s vysoty vostoka,
Hóspodi, sláva Tebí.

Súťaž pre škôlkarov

Vyfarbi obrázok:

1-ŽLTÁ

3-FIALOVÁ

2-ORANŽOVÁ

4-MODRÁ

Sút'áž pre školákov

Milí školáci, určite ste si všimli, že chýba zopár slov v príbehu. Vašou súťažnou úlohou bude rozlúštiť slová.

	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Z	L	B	M	N	D	O	J
2	H	T	I	E	A	V	F	☺

prvé slovo: 2-6..... 1-6..... 1-7..... 2-6..... 2-5.....

druhé slovo: 1-5..... 1-7..... 2-4..... 1-4..... 2-3.....

tretie slovo: 2-6..... 2-3..... 2-7..... 1-2..... 2-4.....

1-8..... 2-4..... 1-4.....

štvrté slovo: 1-3..... 1-7..... 1-1.....

piate slovo: 1-7..... 1-3..... 2-4..... 1-6.....

Veronika Čajková

Vaše súťažné odpovede nám posielajte do
7 pracovných dní od doručenia na adresu:
ovecka.istina@gmail.com.

KELOVO - OVSENÉ KARBONÁTKY S KEŠU CHRENOVOU OMÁČKOU

Ingrediencie na karbonátky: 200 g ružičkového kelu, 130 g ovsených vločiek, 1 väčšia cibuľa, 100 g údeného tofu, 2 strúčiky cesnaku, 1 lyžica majoránky, 1-2 lyžice vegety, podľa chuti mleté čierne korenie, strúhanka, olej

Postup: Očistený kel nakrájame na hrubšie kúsky, vložíme do osolenej vriacej vody a varíme asi 12 minút. Scedený a vychladnutý kel rozmixujeme. Medzitým si na oleji opražíme cibuľku doružova, vločky v miske zalejeme vriacou vodou, necháme nabobtnať a rozmixujeme tofu. Všetky suroviny spolu zmiešame, pridáme cesnak, vegetu, čierne mleté korenie a podľa potreby pridáme strúhanku, aby sa nerozpadávali. Môžeme na ½ hodiny vložiť do chladničky, aby trochu stuhli. Karbonátky obaľujeme v strúhanke a vyprážame na oleji do zlatista z oboch strán, pokým nie sú tuhé.

Ingrediencie na omáčku: 150 g kešu orechov, 2 lyžice lahôdkového droždia (dá sa kúpiť aj v lekární), 2 lyžice octu, 1-2 lyžičky soli, čierne mleté korenie, 30 g čerstvého chrenu

Postup: Do mixéra vložíme všetky suroviny, prilejeme 500 ml vriacej vody a rozmixujeme najemno. Nakoniec na tanieri polejeme karbonátky omáčkou a servírujeme so zemiakmi.

KRÚPOVÝ ŠALÁT SO ŠOŠOVICOU A KYSLOU KAPUSTOU

Ingrediencie: 120 g jačmenných krúp, 80 g červenej nelúpanej šošovice, 250 g kyslej kapusty, 1 červená cibuľa, olivový olej, 2 lyžice dijonskej horčice, jarná cibuľka, zelený petržlen, soľ, čierne mleté korenie

Postup: Krúpy je dobré si deň vopred namočiť (skrátí sa doba prípravy). Následne ich dáme variť do hrnca s osolenou vodou na 30 - 40 minút. Potom ich prepláchneme studenou vodou a nasypeme do väčšej misy. Taktiež si pripravíme aj šošovicu, ktorú varíme na skus. Do misy ku krúpam a šošovici pridáme kyslú kapustu s trochou nálevu, najemno nakrájanú cibuľu, nasekanú petržlenovú vňať a cibuľku. Osolíme, okoreníme a celé premiešame. Tento šalát by možno mohol pôsobiť nudne, no nie je to tak. Je šťavnatý, výdatný, osviežujúci, ale hlavne plný vitamínov, ktoré sú vždy na nezaplatenie. :-)

Zdroj a foto: www.vlasta.cz

Zuzana Sadilková

Christos raždajestja! Niska si bratia i sestry pripominame pamjat' svjatoho archidiakona i pervomučenika Stefana, carja i proroka Davida, Iosifa Obručnika i Iakova brata Hospodňa.

Po Voskreseniji Christovom, Joho Vozneseniji a Sošestviji Svjatoho Ducha na apostolov, sa začala Cerkov Christova množity, začaly vznikaty problemy medzi chrisťijanami, keďže todi sa Cerkov skladala hlavni zo Židov, byly problemy medzi Židmi a grecky hovoriacimi Židmi. Christijane grecky hovoriaci začali roptaty na chrisťijanoch Židov, kotry sa nestaraly o vdovy a siroty greckych chrisťijanov tak jak o svoji. Či už sa im daval a nižša robota abo menša a horša časť jidla a obličiča.

Apostoli zobrali šytok ľud a povily: neje dobre nam ochabity Slovo Bože a staraty sa o stoly. A tak bratia, vybereme spomedzi Vas 7 ľudej, kotry budut zodpovedaty za tuto službu. A vybraly Stefana, Filipa, Prochora, Nikanora, Timona, Parmena a Nikolaja. Šytky maly grecky mena, žeby sa grecka časť upokojila. Stefan, kotryj byl pribuznym Savla, neskorej sp. Pavla, byl muž ispolnenyj viry i Ducha Svjatoho. Tyto vybrany ľude byly privedeny k apostolom a ty ich rukopoložili na diakonov, što značit na tych kotry služat. Peršym z nich byl Stefan, zato archidiakon, lebo byl polnyj viry a sily a tvoril zazraky, uzdravoval chorych a s nevirnými Židmi vel bisidy, de im dokazoval po Zakonu i Prorokom, že po zavisti a nespravodlivo zabily Syna Božoho, Mesiju, Kotroho tiko čekali.

A kid' raz vznikol velikyj spor, jedny bisidovaly o tym, že Christos byl velikyj prorok, druhy, že byl klamar a tretí, že byl Syn Božij, Stefan sa postavil a začal im bisidovaty o Christovi jak o Spasiteľovi, a šytky sa s nim začaly hadaty a snažily sa dokazaty, že chulit Boha, avšak nemohly sa rovnaty s mudrosťou Stefana. A tak vydumaly lešť, nahovorily na ňoho Žide, že ho čuly bisidovaty bludy a chuly na Boha i Mojseja žeby poburily narod, staršych a knižnikov. Chopily Stefana a prively ho ku pervosjaščennikovi, de ho sudily. Predstavily ložnych svidkov, kotry klamaly, ale Stefan stojal a svitil svetlom Božoj blahodati, lebo sa preobrazil, a mal tvar jak Anhel. Obraňoval sa jak lem mih, vysvitľoval tym Židom šytko až od Avraama, Mojseja. Nakonec obernul svoju reč proti samotnym Židom, kotry škripaly zubami a byly barz zly. Posmotril na nebo a uvidil Samoho Christa, Kotryj ho jakeby čekal, jak svoho sluhu. Kid' to povil, Žide si začaly zakryvaty uši, kričaty, a vyvely ho z mista, jak pered tym Christa, a za stinami Jerisalima ho kameňovaly. A žeby sa im lehše metaly kamiňa, zňaly zo sa verchne obličiča a položily ho k noham Savla, kotryj nesmotriac na to, že byl joho pribuznym, nenavidil ho vecej jak šytky ostatny, a suhlasil s joho zabitim. Sv. Joan Zlatoustyj hvaril: smutil Savl, že nemal mnoho ruk, kotry by na Stefana metaly kamiňa, ale kus sa upokojil, kid' vidil tiko ľudej ho kameňuje. A Presvjata Diva Bohorodica s Joanom Bohoslovom sa molily za Stefana a Stefan pered svojou končinou povil: Hospodi, prijmi moj duch. A kľaknul na kolina a molil sa za kameňujucich: Hospodi, nezapočítaj im tot hrich. A todi oddal dušu Bohu. Mer 27. Decembra, mal kus vece jak 30 rokov, v tvári byl prekrasnyj a iší krajšij dušou. Joho tilo ochabily na zožraťa zvirom a ležalo nepochovane. Až po 2 dňoch Hamaliil poslal virnych ľudej a tajni pochovaly tilo Stefana a barz plakaly nad johu tilom.

Niska týž prazdnujeme nediľu po Roždestvi Christovym a pripominame si pamjať sv. Davida, Iosifa i Iakova.

Zname že Isus Christos mal bratov a sestry, avšak to nebyly diti Prečistoj Divy Mariji, ale Iosifa z peršoho manželstva. Presvjataja Diva by nenarušila sľub divstva, kotryj trimala cilyj život, takže neje reči o tym, že to byly jej dity. A všimnime si, že bratia sa k Christovi spravajut jak k mladšomu: poučujut ho, prežívajut za ňoho. Sv. Obručnik Iosif byl barz zaujimavym čolovikom. Pisanije nesočranilo ani jedno joho slovo, a v štykych ťažkych situacioch udivuje joho mlčanlivosť. Mlčal kiď Diva Marija prišla od Jelisavety, zjavni v požehnanym stavi, aj kiď znal, že ona je Diva a jak Diva ostatne aj po roždestvi, avšak zobral si ju prave zato, žeby chranil jej divstvo, a prežíval, že što asi povedať štykty ľude? Ale mlčal, lebo znal, že kiď to dakomu povist, že Marija je v druhym stavi, po zakoni musit merty, a tak mlčal. A byl dostojin Prečistoj Divy Mariji, kotra týž mlčala, aj kiď vidila, že sa zminilo joho chovanie k nej, ale týž nič nepovila, lebo chapala, že by bylo nešumne zvality to na Svjatoho Ducha. Virila, že Sam tot, Kotryj sa do nej vselil ju Sam aj ospravedlnit. A ich mlčanlivosť byla odmenena, kiď sa Iosifovi vo sni zjavil anhel a povil: Iosife, syne Davidov! Nebij sa prijaty Mariju za svoju ženu, lebo počala od Ducha Svjatoho. Boh furt byl s Iosifom. Potim Iosif vtikat do Egypta, potim sa vertat z Egypta do Nazaretu. Anhel Božij nazyvat Iosifa možom Mariji, a to značit, že pered Bohom byly muž a žena. A po slovi Božom i prorok David sa nazyvat Bohootcom a Isus Synom Davida.

Na rozdiel od mlčanlivoho Iosifa, prorok David napolnil svit molitvami svojimi, kotry oslavujut Boha a pomahajut zachranity sa od nepriateľov. A mnoho pro-roctiev vyslovil: o Božstvi, o Ľudskosti, o Joho utrpeniach, o Joho slavi.

A nakonec prakticka rada pre vas: jak rozpoznaty sny a videnia či sut od Boha abo ne? Na prikladi Iosifa – kiď je od Boha, ta nezačneš rozдумovaty što tot sen značit, ale jednoducho vsta-neš zo spanku, bez chocjakych pochybnosti a neistoty prideš a vyplniš toto, što ti bylo povedže-no.

Christos raždajestja!

ROZHOVOR S DUCHOVNÝM OTCOM PROT. MGR. MAREKOM IGNACIKOM, PHD, BÝVALÝM VOJENSKÝM DUCHOVNÝM, SPRÁVCOM CIRKEVNÝCH OBCÍ ZVOLEN A BANSKÁ BYSTRICA

1. Drahý otče, odkiaľ pochádzate, ako si spomínate na roky Vášho detstva?

Pochádzam z Bardejova. Na svoje detstvo mám len tie najkrajšie spomienky. Aj keď som niektoré veci vnímal, ako prekážky pri plnení svojich detských snov, plánov a záujmov, som vďačný, že som bol svojimi rodičmi, aj starými rodičmi vychovávaný a vedený tak, aby som nadobudol zručnosti a znalosti potrebné pre život v dospelosti. Spomínam na starého otca, ktorý mi daroval môj prvý modlitebník a so starou mamou ma učili modliť sa. Keď ma brával do chrámu, sedával som pri ňom v klerose (miesto pre kantora). Vďaka nemu som sa už počas základnej školy odhodlal a na sviatok Zostúpenia Svätého Ducha v chráme prvýkrát v živote prečítal apoštol pred ambónom.

2. Aká bola Vaša cesta na Pravoslávnu bohosloveckú fakultu?

Aj keď som, ak to tak môžem povedať, viedol bežný život kresťana, chodil som do chrámu, dokonca som v ňom pri o. Jánovi Lakatovi začal obsluhovať, nikdy mi ani len nenapadlo, že raz budem študovať na Pravoslávnej bohosloveckej fakulte. Toto rozhodnutie sa vo mne zrodilo počas štúdia na strednej škole. V tom čase, po tzv. Nežnej revolúcii, na začiatku 90-tych rokov, museli pravoslávni veriaci opustiť chrámy, ktoré dlhé roky užívali spoločne s uniarmi. Na mnohých miestach sa to nezaobišlo bez komplikácií. Pravoslávny boli z chrámov vyhádzané ich bohoslužobné predmety, knihy, zástavy, ikony a iné veci. Vtedy som sa vďaka o. Jánovi Lakatovi zoznámil s o. Mariánom Fedom. Ten nás požiadal, keďže sme doma mali videokame-

ru, aby sme mu toto dianie na cirkevných obciach pomohli zdokumentovať. Spolu s ním som navštívil niekoľko cirkevných obcí v okolí Svidníka, Stropkova, kde som na vlastné oči videl a uši počul ako to všetko bolo. Po tejto skúsenosti, preštudovaní cirkevných dejín a rozhovoroch s menovanými duchovnými som sa rozhodol pre štúdium na Pravoslávnej bohosloveckej fakulte, ktoré som ukončil obhajobou diplomovej práce na tému: „Vášne z pohľadu pravoslávnej duchovnosti.“

3. Po vykonaní povinnej vojenskej služby ste sa postupne vyprofilovali na pozíciu vojenského duchovného. Čo táto služba obnáša a v čom Vás obohatila?

Po štúdiu fakulty som narukoval na základnú vojenskú službu na školiace a výcvikové stredisko pozemného vojska v Martine, kde som v prvom polroku služby absolvoval školu dôstojníkov v zálohe. Vojenčinu som ukončil s hodnosťou podporučík a vrátil sa na svoju prvú farnosť v Bajerovciach. V roku 2000 mi bolo počas návštevy hlavného vojenského duchovného z Grécka ponúknuté miesto vojenského duchovného. Vtedy som bol jediným pravoslávnym duchovným, ktorý bol dôstojníkom v zálohe. Svoju dráhu vojenského duchovného som začal 15. februára 2001. Potom dňa 1. apríla 2001 som bol ustanovený do funkcie zástupcu náčelníka duchovnej a náboženskej služby na veliteľstve vzdušných síl vo Zvolene. Po reorganizácii duchovnej služby som zastával funkciu dekana vojenského dekanátu. V uniforme som strávil 22 rokov a 19 dní. Počas služby som absolvoval aj polročnú misiu v Kosove. Bola to veľmi dobrá skúsenosť. Spoznal som veľa ľudí. Nabral som skúseností v oblasti organizovania, plánovania a vyhodnocovania úloh, riešenia problémov pracovného, ale aj osobného charakteru. Niekedy som mal pocit, že sme všetci bez rozdielu na to,

kto akú funkciu zastáva ako jedna rodina. Nikto sa nedíval na to, kto je alebo nie je veriaci. Všetci dbali o to, aby si navzájom pomáhali. Svoje pôsobenie v ozbrojených silách som ukončil 28. februára 2022. Dosiahol som vojenskú hodnosť podplukovník.

4. Otec Marek, cirkevné obce Zvolen a Banská Bystrica ste budovali od samého počiatku, dnes sa tešíte z krásneho duchovného spoločenstva, zboru sv. archanjela Michala - kvintetu, pod vedením dirigentky Natálie Serdyukovej

Áno, som prvý duchovný, ktorý vo Zvolene a Banskej Bystrici pôsobí stále. Pred mojím príchodom sa bohoslužby vo Zvolene konali asi dvakrát do roka pri príležitosti veľkých sviatkov. Chodil sem o. Ján Biloruský, ktorý spravoval cirkevné obce Telgárt a Šumiac. Musím povedať, že na začiatku to vôbec nebolo ľahké. Okrem slúženia som si zároveň robil kantora a obsluhu. Na prvú Paschu som mal na liturgii 10 ľudí. Na Svetlý pondelok prišla iba jedna pani. Bohoslužby sa konali len v kaplnke na Zvolenskom zámku, kde sme mohli slúžiť iba v nedeľu. V tom čase sa ešte v Banskej Bystrici neslúžilo a na vojenskom útvere sme nemali miestnosť pre konanie bohoslužieb. Až postupne, keď sa veliteľstvo vzdušných síl presťahovalo do budovy mimo kasární, v ktorej sme zriadili kaplnku, sme začali vykonávať bohoslužby aj počas týždňa s možnosťou účasti ľudí z vonku. Nato sme v spolupráci s mestom Banská Bystrica našli priestory na bohoslužby i v Banskej Bystrici. Boli to priestory Agentúry sociálnych služieb. Dnes už vo vojenskej kaplnke neslúžime. Okrem kaplnky na zámku vo Zvolene, dvakrát do mesiaca slúžime aj v kaplnke na zámku Víglaš, neďaleko Zvolena. V Banskej Bystrici sa dnes bohoslužby konajú v priestoroch budovy Slovenského misijného hnutia so súhlasom banskobystrického diecézneho biskupa. Po 20 rokoch budovania je účasť na bohoslužbách v nedeľu cca 40-60 osôb, na veľké sviatky sa účasť pohybuje v rozmedzí 100-200 osôb. Cirkevné obce majú zriadenú webovú stránku www.pcozvbb.sk, máme svoj vysielací kanál na youtube, stránku na facebooku a instagrame. V roku 2011 sme založili kvintet sv. archanjela Michala, s ktorým sa nám podarilo nahrať CD pod názvom "Molitvu prolíju." S kvintetom organizujeme a zúčastňujeme sa na rôznych duchovných podujatiach. Niekoľkokrát v roku slúžime panchýdy na vojenských cintorínoch vo Zvolene s účasťou našich veriacich, ako aj členov Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov. Správcom cirkevných obcí som oficiálne od 1. februára 2016 po zmene zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov, ktorý mi umožnil byť aj vojakom aj zastávať pozíciu správcu cirkevných obcí. V rámci možností a podmienok, ktoré máme, pracujeme s deťmi. Organizujeme spoločné stretnutia v prírode aj s rodičmi či príbuznými detí. Spolu sa hráme, súťažime, grilujeme, opekáme, rozprávame sa a formujeme. Jedno leto sme mali štvordňový stanový tábor, kde sme sa učili jazdiť na koni, či sme si prípravou pokrmov zaspomínali, ako sa o seba ľudia starali v minulosti.

5. Cez štúdium teologických kníh, ste sa dostali k veľmi cennej a záslužnej práci, tým, že sa venujete prekladom teologickej literatúry z ruského jazyka a exegézam Sv. Písma z pera svätých otcov. Môžete nám priblížiť tieto

aktivity?

Štúdiu a prekladu duchovnej literatúry sa venujem od roku 2008. Chcem povedať, že táto činnosť ma veľmi obohacuje, formuje a pomáha ako v mojom osobnom živote, tak aj v mojom poslaní. Táto práca je pre mňa zdrojom, prameňom veľkého duchovného bohatstva, s ktorým sa s veľkou radosťou delím s veriacimi cirkevných obcí, na ktorých pôsobím. V rámci cirkevných obcí boli vydané publikácie: Poučenia starcov Optinskej pustovne,

Poučné slová svätých - Svätý Ignác Brjančaninov I, Poučné slová - archimandrita Ján Krestankin, Evanjeliové mníšstvo, ďalej v spolupráci s bratom Antonom Pažickým to boli publikácie: Ctihodný starec Simeon Popovič z Dajbabe, Poučné slová - abba Dorotej a iné. Taktiež aktívne spolupracujeme so Slovenskou biblickou spoločnosťou, pre ktorú sme urobili preklad publikácií: Príbehy Svätého Písma pre deti a Paschálne príbehy.

6. Ctený otče, čo by ste odkázali čitateľom, tvorcom časopisu Istina?

Je toho veľa, čo by som chcel ešte povedať, ale to, čo v mojej pamäti často rezonuje, sú slova schiigumena Jána valaamského starca, ktorý svojim duchovným deťom písal: „Je málo osožné, ak budeme iba čítať a pýtať sa, ako byť spasení. Je potrebné začať namáhať sa, pracovať, očisťovať svoje srdce od vášní. Teraz viete, v čom spočíva duchovný život.“ A druhá myšlienka, ktorá ma dosť často sprevádza, pochádza od nemeckého básnika Friedricha von Logau: „Najťažší boj, je boj so sebou samým, a najväčšie víťazstvo, je víťazstvo nad sebou samým.“ Čitateľom a tvorcom časopisu Istina zo srdca prajem, aby vo svojom osobnom duchovnom živote len napredovali, aby im tieto dve myšlienky boli v ich napredovaní nápomocné a užitočné. Nech nás všetkých náš Trojjediný Boh spasí svojím milosrdenstvom.

Za rozhovor veľmi pekne ďakuje Eva Kahancová

APOŠTOLSKÝ SNEM V JERUZALEME (SK 15, 1 - 35)

Po návrate do Antiochie Sýrskej pokračovali Pavol a Barnabáš v misionárskej činnosti. Jednako ich prijímanie pohanov do cirkvi bez predbežnej židovskej obriezky a prijatia predpisov Zákona, čo Pavol radikálne odmietal ako pre pohanov nezáväznú, pohoršovalo časť kresťanov zo židovstva. Niektorí títo horlivci pre Mojžišov zákon prišli z Jeruzalema do Antiochie a vyhlasovali, že nemôže byť spasený ten, kto nie je obrezaný podľa Mojžišovho príkazu. Medzi kresťanmi v Antiochii došlo k sporom na túto tému. Vec bola vážna a rozpory mohli ohroziť ďalší rozvoj cirkvi. Preto apoštoli Pavol s Barnabášom a niektorými inými odišli do Jeruzalema, aby sa poradili s druhými apoštolmi a staršími.

Apoštolský snem, ako sa toto zhromaždenie zvyčajne nazýva, sa konal pravdepodobne už v rokoch 48/49. Boli tu prítomní najvýznamnejší apoštoli – stĺpy cirkvi – spolu so staršími (presbytermi) jeruzalemskej obce. Pavol a Barnabáš ukázali na faktoch, ako sa úspešne šíri zvesť Christova medzi pohanmi, ktorí nie sú nútení prijať obradový zákon judaizmu, z čoho je zrejmé, že tento zákon stratil svoj význam pre cirkev. Apoštol Peter podporil slová Pavla a Barnabáša, keď poukázal na svoju kázeň v dome Kornélia, kde poslucháči, hoci neboli obrezaní, boli obdarovaní darmi Svätého Ducha. Z vystúpení apoštolov vyplývalo, že Mojžišov zákon mal dočasný význam, ktorý teraz stratil, nútiť nových kresťanov z pohanstva prijímať jeho predpisy by znamenalo pre nich ťažké bremeno. Treba od zákona obriezky oslobodiť všetkých, ktorí sa obracajú na kresťanstvo. Túto myšlienku napokon vyjadril v záverečnej reči predstaviteľ jeruzalemskej cirkvi, apoštol Jakub, brat Pánov. Bolo rozhodnuté zrušiť záväznosť obradového Mojžišovho zákona pre pohanov obracajúcich sa na kresťanstvo a napísať im, aby zachovávali štyri pravidlá:

1. aby sa nezúčastňovali na pohanských obetných hostinách,
2. nepožívali krv,
3. nepožívali to, čo bolo zadusené a
4. aby sa vystríhali smilstva. To znamená, že sa majú vyhnúť takým nepravostiam, ktoré sú najviac rozšírené medzi pohanmi. Tieto klauzuly boli zapísané s

úvodom, v ktorom sa hovorí: „*Videlo sa Duchu Svätému i nám žiadne viac bremeno na vás nenakladať: okrem týchto vecí potrebných*“ (Sk 15, 28).

Apoštolský snem konal spoločne, jeho dekrét vyjadroval jednomyselné rozhodnutie cirkvi, čiže bol tu princíp zborového rozhodovania. Autorita „stĺpov cirkvi“ (Jakuba, Petra) sa v dekréte nikde výslovne nevynáša do popredia. Tento princíp rozhodovania sa stal pre cirkev mravne záväzným do budúcnosti. Zborové rozhodnutie bolo odoslané prostredníctvom Pavla a Barnabáša i iných vybraných mužov z jeruzalemskej cirkvi kresťanským obciam, zloženým z pohanov.

Krátko po Apoštolskom sneme sa odohrala v Antiochii epizóda, ktorá svedčí o tom, ako bola pre Židov otázka zachovania Mojžišovho zákona stále vážna. Apoštol Peter, keď bol v Antiochii, nezachovával v styku s kresťanmi z pohanov Mojžišov zákon o pokrmoch. Jednako, keď sa nad tým pohoršovali niektorí bratia, ktorí prišli z Jeruzalema, Peter prerušil s pohanokresťanmi styk a za jeho príkladom išli Barnabáš a iní židokresťania. Pretože tým dal najavo určité opovrhovanie veriacimi z pohanov, bol otvorene napomenutý Pavlom pred zhromaždenou obcou (Gal 2, 11 - 4). Pavol oprávnene videl v takej dvojakosti veľké nebezpečenstvo pre budúcnosť cirkvi, v čom mal pravdu, ako to ukázal nasledujúci vývoj: Jeruzalem bol obsadený Titom a zborený (r. 70). Význam židokresťanských tradícií oslabil. Pavlov zásah mal tiež jarom rituálneho zákona.

Zdroj: Pavel Aleš, Cirkevné dejiny I. Úvod a prvé obdobie cirkevných dejín. **Foto:** pravoslavie.ru

OBSAH

Príhovor.....	3
Pravoslávna rodina.....	4
Pravoslávie vo svete.....	6
Duchovné poučenie.....	9
Život mladého človeka.....	10
Novodobí svätí.....	12
Duchovná knižnica.....	14
Akcie BPM.....	15
Liturgické okienko.....	16
Študentské práce.....	18
Ovečka.....	20
Recept.....	27
Študentské práce.....	28
Rozhovor.....	30
Cirkevné dejiny.....	34

Obálka:

Pravoslávne Vianoce,
PCO v Košiciach

Strana 2:

Sviatok sv. Štefana,
PCO v Prešove

Strana 37:

Pravoslávne Vianoce 2023,
PCO v Košiciach

Strana 38:

Koledníci,
PCO vo Vydrani

ISTINA - Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku – SYNDESMOS.

Redakčná rada: Ivana Bilá, Veronika Čajková, Daniel Havaj, Jana Gubová, David Horváth, Eva Kahancová, Jana Kapraľová, Ludvig Kináč, Petra Petrisková, Zuzana Sadilková, Tatiana Vasiliou

Šéfredaktor: Kamil Kurták

Korektúra: Zuzana Sadilková

Grafik: Jaroslav Smoleň

Technický redaktor: jerej Miroslav Guba

Pokladník: Anton Sorokáč

Ročník XXVIII/2023. ISSN 1335-6739. Číslo indexu: EV 3633/09.

Vychádza 12-krát do roka.

Vydavateľ: Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku – SYNDESMOS. IČO 17 075 947

Adresa redakcie: Bayerova 8, 080 01 Prešov

e-mail: istina12@gmail.com

web: www.bpmorthodox.sk/istina

IBAN: **SK9283300000002401561588**

Ročný príspevok 6 € + poštovné, uviesť krátke meno odosielať

Cirkevne schválené. Za obsah príspevkov zodpovedajú autori.

Uzávierka prijímania príspevkov je vždy 10. deň v mesiaci.

Dátum vydania: január 2023

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov

